K513/1148.

NKőrös, nov. 10. 1859.

Édes Miskám,

Ugyancsak „keczélnek" leveleink egymás mellett! Azt hiszem, mindig u„
gyanazon órában szállt meg kettünket a levélirás szent dühe.
Nem is válaszolnék most — várnám, mig e hév s zavar „csend„
re verődik — ha feleségem nem sürgetne, hogy köszönjem
már meg a bödön turót. ~~Nő~~. Én ugyan váltig mondom neki,
sohse siessünk azzal, együtt egészséggel, ha már küldtek, — az„
tán hogy még jobb, ha elveszettnek gondolják — meglehet úgy
másod példányt küldenek belőle stb. de az asszonyok szeretik
a czeremoniát: ime tehát én is solenniter megköszönöm.
Annyit mondhatok, igen jó portéka; épen az este bontottuk
fel s Laczi annyit evett — abból is másból is — hogy ma
kilelte a hideg, most is fekszik. Ennyit a turó dicséretire,
s hálatemjényül az én kedves jó komácskámnak, hogy
nem sajnálta magát e küldeménynyel fárasztani. Ha a
bödön fülébe netalán te faragtad a vesszőt (a mennyiben kissé
faragatlan volt) te is vedd szives köszönetemet.

Hogy Pestről immár hazakerültem, az előbbi levelem
ben meg vagyon <u>irván</u>. A „csendes lelkiösmeret" megvan, de
a fehér pipa most pauzál, csibukra fogtam magamat.
Molnár szinészre rögtönzött rímed jól talál, épen mint a
<u>marhát</u> a tagló foka. Hanem Toldiról ne aggódjál, ő, mint
irtam, ép oly kevéssé buktatott meg, mint én, ki nem olvas„
tam versedet. Az igaz, szeretett volna a publicum vala„
mit hallani belőle, de ha minden sorból csak <u>felét</u> hallott,
nem téged itélt meg, hanem az olvasót. Az „undelicat"
kérdés sem oly nagy dolog: Szász K. <u>maga</u> kérte azt,
s a pénztárnoki hivatal kényelmesbnek találta tőled is
megkérdezni, mint aranyok után lótni futni. Kereken lehet
az ilyenre válaszolni: arany kell, teremtsenek. Sohase
szidd azt a pályázatot: nincs Pesten jóravaló ember, ki

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ne tudná, mit itéljen e tárgyban – irtam már erről – még az olyan ember is, mint Deák Ferencz, nagyon értőleg itélt a pálya-művek felől. Hogy apró kellemetlenségek fordúltak elő, az a dolog érdemén mit se változtat.

Pesti "élményeimről" hiszen irtam már, a mit tudtam. Egy hetet töltöttem ott – szerdától szerdáig. Csengerinél vol-tam szállva, hová Juliát vittem, ki Pesten maradt, most is ott van. Csengeri többször hitt társaságot, s így összejöttem számos notabilitással. Voltam Jókaynál, Pákhnál, Bérczinél. Tisztel-kedtem Dessewffinél, Eötvösnél, – Deákkal baráti viszonyba jöttem. 31én olvastam a Trattner-házban – ezt már mind ir-tam. A mi az ünnepélyt illeti: 10 óra tájban kezdődött s 1. tájban lett vége. A lelkesedés inkább politikai, mint irodal-mi volt. A szónokokat a teremben sem hallotta mindenki, de azért, ha vivásra került a sor, hangzott az, le a lépcső-ig. Mi "tudósok" egy emelvényen foglaltunk helyet. Ott beszéltem – most először – az öreg Fáyval s többekkel. A terem s az én zúgó füleim rosz acusticája miatt, s mivel a szóno-kok háta megett, noha nem igen távol ültem, én sem hal-lottam minden szót, – nem Eötvösnél a verbum regenseket, nem a Toldy félsorait. Sajátságos! a prózai felolvasáso-kat máig sem tudom voltakép, s teljesen, mert ott meg nem értettem, s a lapokat nem volt időm elolvasni. Majd a Bp. Szemlében újság lesz az nekem, a minek igazság szerint, fültanúja lettem volna. – Benyomásom az ünne-pélyről körülbelül az, mit Kazinczy G. így formulázott: "a magyar most is született Kortes, mint 48 előtt!" – i-gen találó, valamint a Wenkheim megjegyzése is, melyet a multkor említettem. – Azért mondom én, hogy nyug-tasd meg lelkiösmeretedet, vagy legalább vedd elő a türelem Szuhay-pipáját: sem nem rosz az, sem nem jó; hacsak egy

2.

értelemben nem vagy Obkaynéval, ki oly naïv módon nyilatko-
zott előttem, hogy azért fogják a pályaművet annyi nép
előtt felolvasni, hogy lássa a közönség, helyes volt-e a bí-
rák ítélete, — megérdemelte-e a mű a jutalmat? Meg-
köszönném az ily aesthetikai eljárást: akkor Berze
János volna legnagyobb szónok a világon, mert neki
van legnagyobb torka. —

November 2-án nálunk is szakadhatott az eső, de
azóta nehány májusi nap volt, ma ismét ködös boron-
gós, — de még eddig keveset kellett fűteni. Én folytatom
„Székfoglalómat" azaz, miután nagy feneket kerítettem,
már most nem ugyan kényelmesség, de becsületbeli
dolog lassankint be is végezni. Most már benne va-
gyok, nem engedem meghűlni. Tomory is sürget a
fordítással, de biz az pihen még. Nem kaphatok annyi-
ba — én kivált! Nőm egészséges — Julia Pesten,
Laczi ágyban. Tele ette magát, az hiszem: majd ki-
heveri. A Juliska históriájából nem akaródik valami
lenni: magunk sem bánjuk.

Ölelünk és csókolunk, édesem; isten maradjon
veletek!

Szerető barátod
Arany János

M. T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA